

Ба 1443268р.

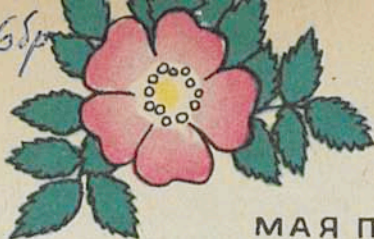
МАЯ ПЕРШАЯ КНИЖКА

Максім
Багдановіч

Мушка -
зелянушка
і
Камаарык -
насады
тваарык

Ба 144326сп

МАЯ ПЕРШАЯ КНІЖКА

Максім
Багдановіч

Мушка -
зялянушка
і
Камаарык -
насацы
тваарык

Б 144326

Бел. 2005

„Мастацкая
літаратура“

МІНСК
1975

29. 09. 2009

Дзяржаўная
бібліятэка
БССР
М. У. 1

Блізка рэчкі Самацечкі камары таўкуцца,
І «таўкачыкі» спяваюць і у скокі тнуцца:
«Гэй, гоп, таўкачыкі,
Гэй, гоп, асінавы,
Ды работы Максімавы...»

А Максім ляжыць на траўцы, сонна пазірае,
Камарок за камарочкам да яго шыбае,
І пясняр з усіх найлепшы ўжо звiніць ля вуха,
Як камарыка наўмысна загубіла муха.

Захісталася сасонка баравая,
Затужыла дзяўчынанька маладая,
Жартаўлівая пяюшка-сакатушка,
А па імені — Мушка-зелянушка:
«Ой, чаму ж ды не судзілася мне долі,
Што мяне і не сваталі ніколі!
А пасагу прабагатага я маю:
Куст шыршыны ад краю і да краю,
Шчэлка ў яблыні — пры ветры каб хавацца,
Ліст альховы — на ночку пакрывацца
Ды да краю поўны мёдам кацялішча
З жалудовай вялізнай скарлупішчы.
Калі гэты мёд у місачку кладзецца,
Ажно сліна ў роце набярэцца».

Як пачуў тыя жаласці камарык —
Паскрабаў і насочак ён, і тварык:
«А чаму бы мне ды з ёй не пажаніцца?
Пэўна, пойдзе, каб болей не журыцца.
Хоць насаценькі я, шэры, хударлявы,
Дык у скоках затое ж рухавы...»
І схапіўся камарочак прыбірацца,
Каб ля мушкі-пяюшкі ўвіхацца.

II

Прыляцела мушка дахаты, —
 Аж у яе камарык насаты.
 Сватоўе-хрушчы усядаюць,
 З бацькам-маткай штось размаўляюць:
 «Мы — стральцы, шукаем куніцу,
 Не куніцу, але дзявіцу».
 Гаманілі болей гадзіны
 Ды гавораць так да дзяўчыны:
 «Ці да смаку наш госць багаты?» —
 «Запытайцеся ў мамы і таты».
 Тут гарэлкай усё змацавалі,
 А пасля і заручын даждалі.
 Браў жаніх ад мушкі-дзяўчыны
 Дарагі ручнік з павуціны,
 Што яна на траўцы сцяліла
 І на ясным сонцы бяліла.
 У нядзелю будзе вяселле.
 Захадзіў камар, як з пахмелля:
 І пяе і скача паціху,
 Ды як сыпне ўраз «шырсцяніху»:
 «Шырсцяніха, шырсцяніха мая,
 Пакахала камара-гультая.
 А камар не зважае на яе,
 Толькі лётае ды песні пяе».

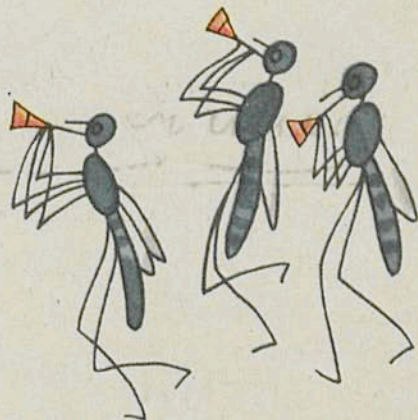

III

Загудзела, расшумелася дубрава:
Аб вяселлі у дубраве стала слава.
Як вянок на муху свацейкі надзелі,
Ўсе навокала аж вочы праглядзелі.
А калі бацькам журылася дзяўчына,
Аж заплакала жаноцкая радзіна:
«Ускланяюся татачцы і матачцы,
Калі ўжо апрыкрала ім у хатачцы,
І чаму ж вы мяне гадавалі
Ды ў чужую сямейку аддалі?»
Ў каравайніцы улітак запрасілі,
І яны дзяжу на продзіў замясілі.
Авадзень быў камаровым старшым дружкай
І рассыпаўся дробным макам перад мушкай.
Матылькі — баяры, пчолачкі — баяркі
Спрытны, шпаркі, асабліва як да чаркі.

А найстаршая баярачка-чмяліха
Так спявала, аж баяр пабрала ліха:
«Ой, багаты баяры, багаты,
Ды забыліся ўзяць грашаняты.
Хоць не шмат грашанят яны маюць,
Дык затое свой гонар трымаюць:
Хто капейку дае — грыўняй ліча яе,
А хто грыўню паклаў — што рубля дараваў».

А як сыпнулі-урэзалі музыкі,
Дык узняўся разам гоман там вялікі.
Чмель пузаты на басолі гучна грае,
А на скрыпцы ёмка пчолка падсякае.
І знайшоўся мушанёнак нейкі малы,
Што званіў-такі някепска у цымбалы.

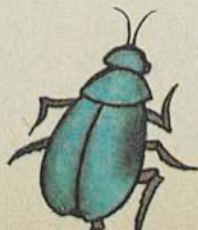
Лоўка конікі у скоках выціналі,
 Угару стрыбалі, звонка падпявалі:
 «Камары скакаць
 Выракаюцца:
 Ногі доўгія
 Паламаюцца».
 Гэтак скачуць — хто патроху, хто памногу.
 Нейкі конік адтаптаў чмялісе ногу.

Госці спорна п'юць-ядуць ды размаўляюць,
 А музыкі граюць, дыхту задаваюць.

Ўмела муха на вяселле запрашаці,
 Ды над тое лепей ўмела частаваці,
 Усяго стаяла досыць для гасціны:
 Нават мёд быў і чмяліны і пчаліны.

Хрушч вялізны так гарэлки нармактаўся,
Што зваліўся ды ў куточку высыпаўся.

Восы ў шатах чорных з жоўтымі стракамі
Проста елі мушку злоснымі вачамі,
А яна ля мужа скромненька сядзела
І зялёненькай спаднічкай зіхацела.

Мураўёўна нізка звесіла галоўку,
Бо занадта зацягнулася ў шнуроўку.
Ды як скрыкнула, як ахнула раптоўна:
У кроплі дожджыку танула мураўёўна.

Ўсё сцямнела, кроплі шпарка застукалі,
У дупло, дзе мушка жыла, пападалі.
Пахаваліся ўсе госці ў куточкі:
Так спынілася вяселле сярод ночкі.
А назаўтра ўсе, як толькі ўсталі зрання,
Дык пайшлі да камара на баляванне.
І былі яшчэ нарэшце перазовы,
Каб не стала аб радзіне кепскай мовы.

IV

Абляцелі кветачкі
Не ў пару.
Невясёла шэраму
Камару.

Як пачаў ён параю
З мушкай жыць —
Давялося беднаму
Патужыць.

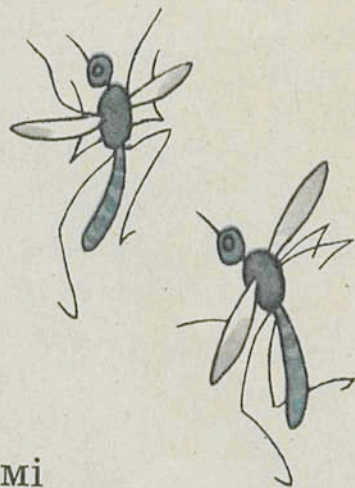
Не умее мушачка
Працаваць,
Толькі ўмее з хлопцамі
Жартаваць;

Ані выткаць кросенкі,
Ані шыць,
Ані стравы хораша
Наварыць.

Паштурхаў камарычак
Галаву:

«Як я з гэткай жонкаю
Пражыву?

Дзе я вочы, брацейкі,
Меў свае,
Як сабе за жоначку
Браў яе?»

Паляцеў ён плакацца
У лясок,
Сеў на дуб зялёненькі
Пад лісток.
Пахіліў галованьку,
Уздыхнуў,
Песню сумна, жудасна
Зацягнуў:

«Выйду ў поле ды разважу тое гора,
Гэй, гаротнае, маркотнае!
Ты шырока, маё полейка,
Ад кусточка да кусточка разлягаешся,
Ты глыбока, сэрца, краешся,
Дзе цяпер я смерць сваю спаткаю:
Ці у моры, ці у рэчцы, ці ў ставочку,
Што капытам пры дарозе быў прабіты
І да краю буйным дожджыкам наліты?»

V

— Што за шум у бары учыніўся?
 — А камарык там з дуба зваліўся.
 Грымнуў ён на зямлю з высакосці
 І пабіў-паламаў сабе косці.
 Цеслі дошкі з дубоў пілавалі,
 Габлявалі, труну змайстравалі,
 Ўсю чырвонай кітайкай аббілі,
 Їстужкай чорнай з краёў адтачылі.

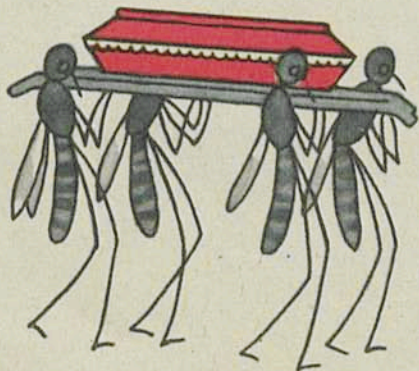

Гэй, кладуць камара ў дамавіну,
 Сазываюць сяброў і радзіну.
 Камары над труной затрубілі,
 Светлячкі лепей зорак свяцілі.
 «Вы паціху, музыкі, зайграйце,
 Маё сэрца у край не ўражайце!» —

Горка мушка-ўдава галасіла,
Скорай смерці сабе прасіла:
«Мой мужочак, а мой камарочак,
Ты падай мне з труны галасочак.
Ах, ніхто над табой не заплача,
Толькі хмарачка дробнымі дажджамі,
Толькі мушачка горкімі слязамі».
Палажылі дамоўку на мары,
Паняслі праз лугі ды папары.
Ля дарогі магілу капалі,
І у ёй камара пахавалі,
У сырую зямельку зарылі,
Зверху насып вялікі зрабілі.

Бел. 2005

Людзі добрыя шляхам мінаюць,
Шапкі нізка здымаюць, пытаюць:
«Не іначай, вяльможны вандроўнік —
Генерал, ці маёр, ці палкоўнік?» —
«Не, ляжыць тут камар-камарочак,
У каторага з локаць насочак».

1915 г.

Цэнтральная
бібліятэка
БССР
Імя У. І. Леніна

Б144326

8000000354683 1

Малюнкi Аiгена Кулiка

На беларусском языке
МАКСИМ АДАМОВИЧ БОГДАНОВИЧ
Мушка-зеленушка и Комарик — длинный нос
Для детей дошкольного возраста

Рэдактар З. П. Петрушэня.
Мастацкі рэдактар В. П. Жыжэнка. Тэхнічны
рэдактар З. Г. Сень. Карэктар Н. А. Давыдзенка.
Здадзена ў набор 29/І 1975 г. Пади. да друку
23/Х 1975 г. Тыраж 100 000 экз. Фармат
84×100¹/₁₆. Папера афс. № 2. Ум. друк. арк. 1,56.

Ул.-выд. арк. 1,72. Зак. 1288. Цана 15 кап.
Выдавецтва «Мастацкая літаратура» Дзяржаўнага
камітэта Савета Міністраў БССР па справах
выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю.
Мінск, Савецкая, 19.

Паліграфічны камбінат імя Я. Коласа Дзяржаўнага
камітэта Савета Міністраў БССР па справах
выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю.
Мінск, Чырвоная, 23.

70801-192
Б М 302(05)-75 190-75

Бел 2
В 14

© Выдавецтва «Мастацкая літаратура»,
1975 г., ілюстраціі.

15 к.